

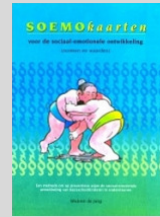

Nieuwsbrief Leren - Boekbespreking

Lieven Coppens

Eerder verschenen op <http://boeketje-onderwijs.skynetblogs.be>

Auteur(s):	Wiebren de Jong
Titel:	SOEMOkaarten voor de sociaal-emotionele ontwikkeling.
Uitgeverij:	Eduforce
Plaats:	Drachten
Jaar:	2005
Pagina's:	627 (4 ringbanden)
ISBN-13:	978-90-76838-21-2

De SOEMOkaarten vormen samen een methode om preventief de **SO**ciaal-**EM**otionele **Ont**wikkeling van kinderen uit het basisonderwijs te stimuleren. De nadruk van deze methode ligt wel degelijk op preventie: de auteur wil niet wachten tot het gedrag van één of enkele leerlingen ontspoot om in te grijpen, hij wil dat juist vermijden. Door preventief te werken aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen kan dit gebeuren in een positieve sfeer. De auteur verwacht dat deze methode op termijn voor de leerkracht een besparing van tijd en energie zal betekenen.

Ieder kind uit de basisschool een sociaal-emotioneel competente leerling. Dat is het ultieme doel van deze methode. Dat betekent dat iedere leerling in staat moet zijn om op een adequate manier om te gaan met zichzelf, met andere kinderen, met volwassenen en met zijn omgeving. Kortom, ze moeten zich al op jonge leeftijd herkennen in en verbonden weten met algemeen gewaardeerde waarden en normen.

Het ontwikkelen van de sociaal-emotionele competentie is afhankelijk van drie belangrijke voorwaarden:

- Sociaal-emotionele woordenschat (bv. *boos, heimwee, schelden*) begrijpen.
- Sociaal-emotionele vaardigheden (bv. *Een afspraak afzeggen, Niet tussen mensen doorlopen die met elkaar praten*) verwerven.
- Sociaal-emotionele vergissingen (bv. *Iedereen is te vertrouwen, Brutalen hebben de halve wereld*) vermijden.

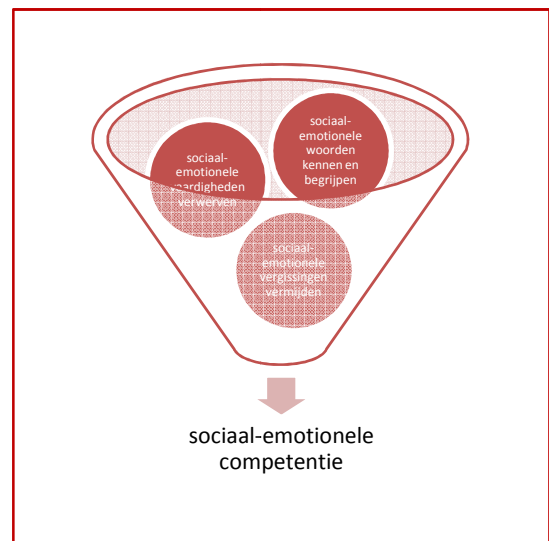
Net rond deze drie voorwaarden zijn de SOEMOkaarten opgebouwd. Zij willen de school helpen om systematisch aan het ontwikkelen van de sociaal-emotionele competentie te werken.

De kaarten zijn verdeeld over 4 mappen, elk met een aanduiding van de groepen waarvoor ze bedoeld zijn, wat niet wegneemt dat men ze ook in andere leerjaren kan gebruiken:

- **Map 1:** Groepen 1, 2 en 3 (2^e en 3^e kleuterklas, 1^e leerjaar).
- **Map 2:** Groepen 3, 4 en 5 (1^e, 2^e en 3^e leerjaar).
- **Map 3:** Groepen 5, 6 en 7 (3^e, 4^e en 5^e leerjaar).
- **Map 4:** Groepen 7, en 8 (5^e en 6^e leerjaar).

In elke map komen de 3 voorwaarden aan bod. Deze zijn gemakkelijk te herkennen aan hun kleurcode:

- Sociaal-emotionele woordenschat: **zwart**.
- Sociaal-emotionele vaardigheden: **blauw**.

Nieuwsbrief Leren - Boekbespreking

Lieven Coppens

Eerder verschenen op <http://boeketje-onderwijs.skynetblogs.be>

- Sociaal-emotionele vergissingen: **rood**.

Sommige woorden en vaardigheden komen slechts in één map aan bod, andere dan weer in verschillende mappen. In deze gevallen zien we dan dat het niveau ervan (abstractheid, complexiteit, ...) toeneemt. In de jongere groepen of klassen wordt er heel wat aandacht besteed aan het aanleren van vaardigheden en heel wat minder aan vergissingen, in de oudste groepen of klassen is dat net andersom.

Elke kaart heeft op het eerste blad een grote tekening die verband houdt met de inhoud ervan. Op de volgende bladzijden wordt de inhoud dan ingeleid met een verhaal, situatieschets, uitgangsvraag of iets van die aard. Daarna wordt de manier beschreven waarop men de inhoud kan verwerken. De noodzakelijke materialen zijn terug te vinden in de bijlagen. Wanneer een kaart afgewerkt is, kan de tekening op het eerste blad als geheugensteun in de klas worden opgehangen.

In tegenstelling tot veel andere methoden voor het verwerven van sociaal-emotionele competenties munten de SOEMOkaarten uit door hun concrete inhoud, praktische uitwerking en overzichtelijke uitwerking. Hierdoor hebben ze ook een heel ruim toepassingsgebied:

- Een methode om systematisch doorheen de basisschool aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen te werken.
- Een bronnenboek voor iedereen die een eigen leerlijn voor de sociaal-emotionele ontwikkeling wil uitwerken.
- Een inspiratieboek voor iedereen die rond waarden en normen wil werken en op zoek is naar concrete uitwerkingsmogelijkheden.
- Een EHBO-boek in die gevallen waar bepaalde situaties op school uitgroeien tot (of ontaarden in?) een kritiek incident dat het voortgaan van het klasgebeuren ernstig bedreigen en een onmiddellijke aanpak noodzakelijk maken.

[2009-02-28]